

Архітектурні, історичні і культурні пам'ятки як туристичні дестинації

В області налічується 71 пам'ятка містобудування і архітектури, 2 пам'ятки історії, 4 пам'ятки монументального мистецтва, 14 пам'яток археології. Своєрідність туристичного комплексу області визначена численними пам'ятками різних часів з відомими історико-культурними пам'ятками архітектури і містобудування, театрами і музеями. Перш за все – це Одеський національний академічний театр опери і балету, Потьомкінські сходи, пам'ятник герцогу де Рішельє, Воронцовський палац, унікальні катакомби і розташований в них Музей "Партизанської Слави".

Ще у XIX ст., при зведенні, Одеси на узбережжі Одеської затоки, були виявлені залишки античних поселень і їх некрополя. Так, при будівельних роботах в районі Приморського бульвару і оперного театру були виявлені давньогрецькі поховання. Ці знахідки були описані дослідниками старовини І. А. Стемпковським, Е. Р. Штерном, І. П. Бларамбергом, П. В. Беккером. У XX ст. деякі з античних поселень на території Одеси були частково розкопані. Це поселення на Приморському бульварі, залишки якого і зараз знаходяться під газонами бульвару, на Жеваховій горі, в Лузанівці. Усього на узбережжі Одеської затоки було виявлено 10 поселень, що датуються кінцем VI-III ст. до н.е., і 9 поселень I-III ст. н.е. Ці поселення становлять значний інтерес для вивчення минулого Одеси.

Археологи виявили наземні будинки і землянки, де жили греки, ями для зберігання зерна, велику кількість різноманітних предметів побуту. Тут було знайдено багато кераміки, привезеної з Афін, Фасоса, Хиоса, Синопи тощо.

Характерним прикладом зосередження туристських ресурсів пізнавального значення і таких, що мають особливу цінність для певного етносу може слугувати місто Болград і низка сільських населених пунктів Болградського, Арцизького та Ізмаїльського районів, які відіграли важливу

роль у болгарській історії й відродженні болгарської державності. Особливу привабливість цих місць для болгарських туристів створює збереження тут самобутніх мовних діалектів болгарської мови і культурно-побутових традицій, що не збереглися на історичній батьківщині. Тут також розташовані архітектурні пам'ятки, що мають беззаперечне історико-пізнавальне значення для туристів. Найбільшими з них є: Преображенський собор у Болграді, мавзолей І. М. Інзова – опікуна поселенців Бессарабії; будівля колишньої чоловічої гімназії (1885 р.), будинок-садиба С. Н. Молявінського (керівника колоній переселенців), Миколаївська церква, колонна російським воїнам-учасникам дунайського походу 1828 р. тощо.

Значний культурний і етнографічний інтерес представляють українські і російські поселення Нижнього Придунав'я. Пріоритетне значення тут належить м. Вилкове – поселенню, заснованому в середині XVIII ст. російськими старообрядцями-розкольниками. Іншу частину першопоселенців склали запорізькі козаки, які переселилися сюди після ліквідації Запорізької Січі у 1775 р., щоб уникнути закріпачення і зберегти січові вольності. Старообрядців, що оселилися в дельті Дунаю, раніше називали «Филиповани», по імені одного із засновників тутешньої общини Пилипа Васильєва. З часом перший склад слова загубився, і вийшло «липовани». Церковні обряди старовіри зберегли в недоторканності, якими були вони ще до розколу російської церкви у 1654 р. Липовани і зараз складають частину населення м. Вилкове.

Крім того, м. Вилкове знаходиться в зоні Дунайського біосферного заповідника, який являє собою водно-болотні угіддя міжнародного значення та є місцем існування значної кількості рідкісних рослин і тварин з Червоної книги України і Міжнародного Червоного списку. У заповіднику охороняються унікальні для Європи ландшафти дунайських плавнів. Найважливішою складовою заповідної дельтової фауни є птахи, що представляють більше половини видового складу орнітофауни України.